

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de dōue ori pre septembra: Duminecă si Joi'a. — Prenumeratia se face in Sabiu la expeditură foie pre afara la c. r. poste cu bani gata prim scrisori francate, adresate către expeditura. Pretul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nº 13 ANULU XXI.

Sabiu, in 1527 Februarie 1873.

trul celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri strene pre anu 12 $\frac{1}{2}$ anu 6 fl. Inseratele se platește pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oră cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. si pentru a treia repetire cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Parastasu

pentru

Emanuil Gojdu.

Duminica s'a serbatu in biserică din cetea nôstra solemnelu parastasulu pentru nemuritoriu fundatoru alu românilor Emanuil Gojdu, dupa celebrarea Stei liturgie. Pre on. P. protopresbiteru alu Sabiului I, directoru si profesorul Seminariului archidiocesan Ioanu Hanni'a a rostitu o cuventare ocasiunale, prin carea a inaltiatu meritele barbatului testatoru si a arestatu bunetâtile ce are sa le astepte natiunea si biserică dela marinimositatea fundatorului, a cărui parastasu s'a celebrat. Ni spune ca dupa sciri aprópe de tota positivitatea capitalulu remas de E. Gojdu pâna acum a crescutu la o jumetate de milionu, ca se imparte din a treia parte a percentelor stipendie, in suma de mii de fl. si ca in 150 de ani tota fundatiunea, dupa calculii aprosimativi are sa creasca la 12—15 milioane fl. v. a.

Asiá credemus ca rugaciunile inaltiate pentru raposatulu testatoru voru imbucurá susletulu lui in loculu celu de verdétia, in loculu celu de odihna, in loculu de unde au fugitul tota durerea si suspinarea, iera memori'a lui va fi eterna la toti români acum si in seculii viitori!

Dupa „P. N.“ in loculu ministrului de interne W. Toth, carele se retrage dela oficiulu de ministru din cause sanitarie, va urmá contele Szapáry.

Delegatiunile suntu convocate pre 2 Aprile a. c.

„Mont. Rev.“ scrie: In jumetatea prima a septembriei trecute se intâlnira in Vien'a contele C. Hohenwart, contele H. Clam-Martinitz si baronulu Paulu Senyey la conferinta si indata dupa conferinta cea dintâi continua svaturile loro la contele Fr. de Falckenhayn. Domnii inse nu si ajunsera scopurile si se convinsera ca inca nu li-a sositu tempulo; ei au disparutu din resedintia asiá de fâra steameru dupa cum si venisera.

Epistola deschisa.*)

Clusiu, 14 Februarie 1873.

Prea stimate domnule redactoru! Vediendu din nr. 6. esitu la 2 Febr. a. c. alu „Telegraful Rom.“ ca a-ti binevoit u a două notitia — si inca cu nisice termini pentru mine forte magulitoru — despre o epistola privata, ce la anulu nou amu transmisu cătra unu amicu bunu, me grăbescu a-ti exprimá multiamit'a-mi cordiala.

Dara in epistol'a aceea eu amu fostu vorbitu si despre alte obiecte; deci, déca odata a-ti publicatu o particica din ea, m'ati fi deoblegatu inca si mai tare, cându cu o cale a-ti fi publicatu si părtele ulteriore mai esentiali ale aceleias, si cându in deosebi a-ti fi avutu bunatate a dâ uno estrusu mai detaiat si despre cele scrise de mine in privintia „intenrii redactorilor“ că apoi acelu estrusu sa fia potutu servire-cum de o baza pentru schimbarea de idei in aceasta cestiune.

*) Me rog si cătra cei-lalti pre stimati domni redactori ai foiloru nôstre politice, că sa aiba bunatate a luă notitia despre aceste sîre modeste cu aceea bunavointia, cu ce intentiuni adeverate bune si cu ce anima sincera amu scrisu eu acele.

L. Vajda.

In starea nôstra desolata adeca, si cându ne lipsesce de totu o solidaritate in privintia tienutei nôstre politice, meditandu si eu despre acea cesticne, ca ore prin ce felu de modalitate amu poté reparé scaderile, si cum amu puté medilocu sa devenim ierasi solidari, tari priu „unirea in cugetu si simtiri“? amu ajunsu la acelu resultat, ca pentru de a poté ajunge scopulu si de a poté face posibila restaurarea atâtu de adencu doritei solidaritat — fâra carea vomu si pururea debili, nerespectati si vomu remané nisice unele de jocaria in mâinile altor'a — este in prim'a linia necesariu, că pr. on. dd. redactori ai foiloru nôstre politice române, toti patru insii, sa se adune unde-va cătu de curendo, că sa tieno o consultatiune amicale intre sine despre cestionile natiunali subversante, si se statoréscu si o tactica corespondietória.

De mai multe luni, si nu tocmai fâra rezultatu, me nevoiescu a popularisá acésta ideia, altcum in sine fôrte simpla, dara de care déca s'aru pune in vietia, speru multu efectu prea salutariu. Marturisescu ca amu scrisu si la mai multi alti amici la Brasovu, si la alte locuri in privintia acésta, si le-amu desfasiuratu motivele mele pre largu tocmai cu acelui scopu expresu, că convingendu-i si pre ei despre urgent'a necessitate a unei asemenea intruniri, densii inca sa se nisuiésca apoi a ve dobendu la acésta atâtu pre st. d-vostra, cătu si pre ceia-lalti p. on. dni redactori cu cari stau in relatione mai intima.

Pre cându dara eu intratâta tienu de urgenta o consultatiune a dloru redactori, si totosi cetescu din susu laudatulu comunicatu alu pr. st. d-vostra, ca: dela o atare conferinta „nu poteti accepta indreptarea lucrurilor, pâna ce indreptarea nu se va face de alti factori mai normativi ai natiunii“ credu ca nu ve ve-ti mirâ, déca me incumetu a nulasa fâra de vorba acésta reflexiune a d-vostra, parte pentru ca nu potu abdice asiá de usioru de sperantia ca dôra ve-ti schimbâ opiniunea-ve in asta privintia, parte pentru că sa nu dea cum-va ansa pasagiulu susu memoratu la acea explicare sinistra, că cum adeca eu indreptarea lucrurilor nôstre nationali o a-si accepta singuru numai dela redactionile foiloru nôstre politice.

Eu inca sciu ca are natiunea nôstra si „alti factori normativi“. Nici mi-a statu in cogetu nici aceea, că sa propunu, cumca pr. st. d-vostra cu cei-lalti pr. on. dni redactori intrunindu-ve, sa ne formati unu felu de areopagu, ori unu foru arbitrativo, la judecat'a cărui'a apoi sa se supuna fâra mai multa vorba insasi natiunea nôstra intréga; dara a-ti fi prea modesti, déca a-ti nega poterea cea mare a foiloru asupr'a publicului, asupr'a linisirei, seu esacerbârei spiritelor si influenâi chiaru si asupr'a formârei opiniunei publice. Tocmai pentru ca e unu adeveru recunoscetu de comunu ca priu pressa — condusa int'o directiune buna si cu unu tacu coresponditoru — se potu produce multe rezultate folositorie si favorabile — dicu — tocmai pentru ca recunoscu insemnat'a potere a pressei, dorescu eu din totu susletulu intre impregnările de fatia, ca d-vostra cu pr. on. dni colegi redactori sa ve intruniti fâra intardiare la o consultatiune.

Sum fôrte departe prea stimate domnule de acea arroganta, că sa me gereză că una criticantu fatia cu redigerea foiloru politice; nici voiescu a trage cătu de potieu la indoiela, cumca scopulu care ve conduce la toti e nobilu, nationalu si patrioticu, afirmu ince cu buna creditia atâta, ca nu odata amu vediutu cu mare intristare ca in unele foi române de ale nôstre s'a stracuratu cându si cându nisice articli si expressioni cari aru si foste fôrte bine sa remâna in veci si pururea nepublicate, sa nu vedea lumin'a nici odata, seu sa ieșa in alta modalitate mai corespondiatória cu unu tacu bunnu.

Intr'adeveru s'a stracurato nu odata asemenea scieri, cari necum sa fia servito spre binele natiunii si alu patriei, si necum sa fia promovatu restaurarea contielegerei, dara din contra au datu nûtrementu discordiei, au datu ansa la desgustarea de afacerile publice mai multoru omeni altcum de anima româna, a instrainatul mai tare mai multi si de acei'a, cari de-si mai debili de anima, dara s'aru si potutu inca cu aplecarea unui tactu bunu câstigâ si reduce in senoulu natiunii; bâ su vatematu si au instrainatul si clas'a intréga prin bătjocoriri si inca fâra dreptu cuventu pentru vin'a unor'a a tuturoru fâra exceptiune cu nisice epitele urciciose; seu au datu ocasiune spre nefericite frecari confessionale desbinânda insusi frati de uno sângie si de ouu interesu comunu, si irritându animele loru un'a contr'a altor'a.

Nu voiescu sa amintescu aici exemple, pentru ca me ferescu a atinge susceptibilitatea unoru prea pretiuiti barbali, cari de-si au potutu comite si ei cîte o erore că omeni neinfalibili, dara de altminatre si-an castigatu si multe titluri de dreptu la respectarea din partea natiunii nôstre recunoscatoru; provocatu fiindu inse in calea privata sum gat'a a spune casuri speciale, cându din nisice gresieli (provenite adese-ori pote numai din aceea, ca respectivulu domnu redactoru ori suplentulu seu intre ocupatiunile cele multe si urgente au trecuto cu vederea ca ce consecintie rele se potu escă din cutare si cutare articli, seu din aceea ca nu s'a folositu de cerusa rosia de a trage dunga preste nisice espressiuni vatematoru, seu pentru ca petronsu fiindu de indignatiune de óre-care intemplare inversiuntore, n'a acceptat că sa-i tréca iritatiunea, ci scriindu chiaru sub impressiunea aceea, pres tare s'a apesatucondeiul) dicu, din nescari erore comise fâra voia, fâra intentiune rea, numai din lips'a de tacu si s'a facutu multe stricaciuni daunose, si-au imvrajbitu animele, si s'a aprinsu una focu mare fôrte destructosu.

Déca nu vomu grigí că astu-feliu de gresieli sa nu se mai iteredie, dicu anevoia vomu reparâ scaderile nôstre; trebuie sa fia cine-va unu prea mare optimistu că se pota spera cumca pre lângă o astu-feliu de procedura ne vomu mai vedea natiunea nôstra impreunata in armoniosa fratiésca unire.

In zadaru ne vomu mai casnici omeni si singur atecia a medilocu o cointielegere, a alinâ spiritele si a restabilî solidaritatea. — Cedreptu ici si colo vomu poté produce si asiá nisice rezultate imbucuratore; dara aceste voru remâne numai nescari efecte sporadice, particulare, si — pâna ce in locu sa capetâmu unu sprigintu poternicu din partea presei, acest'a nu se va feri mai tare de aversiile lui pre jarul discordiei politice si a urei confessionale — eu unul nu credu ca vomu poté ajunge o solidaritate adeverata si generala.*)

Aceste si mai multe alte respecte suntu acele, prea stimate domnule, cari me impingu, că sa dorescu cu neastemperu a vedé realizata modest'a mea propunere, a ve vedé intraniti spre o consultatiune amicabila.

Redactorii foiloru prea stimate dvostre afara de aceea ca posedeti si cele-lalte insusiri si talente recerute fâra indoiela sunteți si patrioti buni si nati-

*) Recunoscu cu viua bucuria, cumca de cîte-va septembri incocé, nu amu cetitu in nici o foia articuli cari sa pota dâ nutrimentu urei confessionale. Dececiul că sa potem privi acestu semnu bunu — că o radia aurorei ueei ere mai frumose! L. V.

nalisti zelosi. — Maneacându din acăsta supozitie, trebuie să fiu convinsu deplinu, ca de scop u aveti toti numai unul și acela-si, adica fericierea națiunii noastre și a patriei comune. Diferința nu poate exista dără intre dvăostră în privința scopului, ci divergență mai multă său și pucinu numai în privința întrebării ca pre care cale să cu ce felu de modalitate priințiose, e de a ajunge mai securu scopulu indiginitate?

Stăndu lucrul asiă, eu din parte-mi — precum spusărămu și mai nainte — multe rezultăte imbucurătoare, speru dela o asemenea consultatiune fratiescă:

Inainte de lăs speru ca întâlnindu-ve în persoana laolaltă d-văstra pr. st. dni redactori (și scindu ca cătu de daunosu aru și causei comune, căndu cei ce au a conlucră cu poteri unite pentru unul și acela-si scopu, în locu sa fia amici și tovarasi buni, aru nutri ore-care animositate între sine) v-ați folosi de ocașunea acăstă bine-venită spre a face acea jertfa în interesul binelui comunu, că déca cum-va v-ați astă vătemati unul prin altul din trecutu, ve v-ați nisui cu tota sinceritatea a ve ieră reciprocamente și a midilocii că să a disparsu și umbra unei invrasibile dintre dvăostră, asiă ca căndu ve veți desparti sa poteti dă mână de remasă bonu, că frati și amici adeverati; și déca cum-va corelationile între dvăostră aru și de o stare natură că nici de cătu nu aru și cu potintia o reconciliare, și în acestu casu tristu, — ce nu bucurosu o presupunu — ve-ți dă baremu reciprocu cuventu de onore ca, incătu e possibilu unui omu, ve ve-ți stradu că acăstă inimicitia sa nu ve conduca condeiu căndu scrieti pentru publicul cetitoriu, și cumca scrierile foilor redigiate de inimicii personali sa nu recenseati cu preocupatiune proveninda din ur'a personale.

(Va urmă.)

Brașovu, 4 Februarie.

Domnule redactoru! Reîntorcendu-me din călătoria facuta în orientu și luându în mâna diua-riele din patria. Cetățu în stimabilul d-v. diuaru nr. 5 unu articlu cu Motto: „Perirea tea din tine Israile“, și subscrisu de dlu autoriu cu semnul +.

Deschiderea unei jonctiuni a călei farate dela Sabiu pre Valea Oltului cu Romani'a, o privesce d. + că o ruina a comunelor române din cercul Sabiului și Mercurei care cum dice d-lui astadi facu comerciu de exportu și importu cu Romani'a; și

pre ore-care română va sustine o asemenea cale de comunicatiune la privesce de inimicu de moarte alu poporului român și de bona voie sclavu materialu și spiritualu alu sasiloru, și că sa fia bine intielesu că argumentu aduce:

„Este unu acsimu de-si nu moralu in sensul strictu alu teologiei, dără practicu alu strategiei ca totu, ce promovedia interesele inimicului meu, deroga — directu său indirectu intereselor mele și ierăsi totu ce opacesce pre inimicului meu in tient'ea, contribue la progresarea mea“. etc. etc.

Acestu acsimu singuru dlu + recunoșce că nu e moralu! dără dice ca e practicu in strategie. Acolo se poate, dără ce e practicu in strategie, poate fi ore practicu și pre terenul comercialu? din intemplare nu e asiă, și esista dela unul la altul o diferență, că dela ceriu la pamentu.

Comercioul și industriu care suntu factorii cei mai puternici de a imbogați o tiere nu au colori nationale nici politice, nu suntu nici români nici sasi, nu suntu nici activisti nici passivisti. Singură coloare de care tiene contu acestu pulernicu factoru se numesce convenientia!! și acesti factori progresedia și gasescu convenientia în lumea comercială numai și numai prin progresu, prin căile de comunicatiune acomodate după spiritul tempului, și pierde și se nimicesc căndu suntu isolati din arteriile căilor de comunicatiune pre care comerciul pre dī ce merge și-le deschide și si-le astă mai avantajoase.

Cine nu va recunoșce și va fi petrunu de acestu adeveru, inainte de a vorbi de viitoru sa faca bine sa se uite la trecutu.

Ca lăs în lume și-au avutu și comerciul starea sea primitiva și în astă stare și-au avutu și elu naturalmente căile sele primitive de comunicatiune.

Nu scie dlu +, ca marele comerciu alu Orientului cu occidentulu pâna mai ieri alătă-ieri se facea pre osie și pre căi, și ca calea care au servit secoli intregi acestui mare comerciu a dădu lumi; au fostu calea Varn'a, Andrianopole, Rusciucu, Giurgiu, Bucuresci, Ploiesci, Brasovu, Sabiu etc. etc.

Nu scie ore dlu +, ca pre acelu tempu scumpă nostra Transilvania figura în concertulu concessiunilor comerciale a dădu lumi, industriu și comerciul patriei noastre luase unu aventu imensu, sute de mari firme comerciale figurau pre pietă Sabiului, ve vorbesce domnul meu de acestu trecutu alu progresului comercialu, palătele cele mai frumosu zidite lăs nu de sasi și de comerciantii acelui tempu trecutu. Ve vorbesce de acestu tre-

culu, progresul ce au facutu comunele Resinari, Saliste etc. etc. și déca aru și durata pâna astădă acea stare patriarchala a comerciului unde amu stă astădă? și ore avendu acestu trecutu în vedere nu cugeta dlu + cum stămu astădă?

Astădă mai nu esista firma de o casa mare româna pre pietă Sabiului, astădă locuitorii acestor bogate comune române din scaunul Sabiului și Mercurei, care toti au progresat pre acelu tempu, astădă departe de a progresă o afirma cu durere ca s'au inclinat spre regresu.

Să cugetandu, de unde vine acela regresu alu industriei și comerciului transilvanu in genere și alu Sabiului și comunelor române din scaunul Sabiului și Mercurei in parte, respunsul nu-lă poate nimenea astădă decătă in prim'a linie:

I. Ca guvernele tierelor noastre ne-au tractatuitregu, nu au deschisu comerciul transilvanu la vreme căi de comunicatiune cu tierile limitrofe, nu au tenu contu de progresul care l'au facutu alte tieri, deschidiendu-se căi de comunicatiune mai acomodate comerciului.

II. Ca sasii care generalmente posedau în mâinile loru industriu transilvana prin firea loru egoistică nu au voită a tenu contu de progresul care l'au facutu genul umanu și pre terenul industriei in alte tieri, și inchisi in murii loru chindiesc de sistemul (Zunft) au remas in lăs ramurile de industria stationari precom eră in evolu media.

Manufacturile transilvane care pre tempulu patriarhalu figurau pre pietele intregi ale Turciei europene, pre pietele actuali ale Romaniei, au inceputu din dī in dī sa sia respinse de manufacturile tierilor care au avutu buna vointă a tenu contu de progresul genului umanu.

Deschiderea călei de comunicatiune pre Dunării au fostu prim'a lovitura de moarte data comerciului și industriei transilvana, acăstă mare arteră de comunicatiune ne-au isolat cu totul din marele comerciu ce-lu întretieneamă intre occidentu și orientu.

Remasii isolati de orientu nu au remas in industriei și comerciului transilvanu altu terenu dacătă Moldova, Romani'a mare și Romani'a mica, actuală Romania libera.

Să cercetăm acum fazele prin care au trecutu industria și comerciul transilvanu de atunci și pâna astădă chiaru cu Romani'a libera.

Sa luăm de exemplu dădu din principalele orașe comerciale și industriale ale Transilvaniei Sabiulu și Brasovolu, sa vedem pentru ce Sabiulu și comunele române din tienutul seu care in epocă patriarchala a comerciului eră superi-

„ortodoxă“, — și astă e mare deosebire intre amendoue. A identifică deci aceste dădu metropolii aru insemnă atâtă, că căndu amu dice: d. M. cărele și unitu său gr. catolicu e totu-oata și ortodoxu său gr. orientalul Ori la d. M. și astă aru și corectu și posibile?

Iată dără, ca documentele prementionate ne arata chiaru, ca v. metropolia nu se numea numai după loculu scaonului seu adeca: a „Belgradului“, că și după tiere pentru care era menita, adeca: a „Ardéului“. Si acestu factu sa nu conturbe intru nemicu pro d. M., căci déca consultamu istoria ne convingemu, ca și alte metropolii se mai numira astu-feliu, adeca după tiere, atâtă in vechime căto și in present. Asiă d. e. metropoliu din Bucuresci e numit in vechime și se numesce și astădă a „Ungro-Vlachiei“, și nu a „Bucurescilor“, după loculu scaonului seu de astădă, nici a „Tergovistei“ după loculu resedintei sele de mai nainte. Asemenea și metropoliu din Iassu, inca se numesce a „Moldovei“ după tiere, și nu a lasiloru după loculu scaonului seu de astădă. Astu-feliu numindu-se o altămu in titulaturile insiloru metropoliti respectivi.

Deci pre bas'a documentelor ce ne stau înainte potemu afirma că: metropoliu din cestiu se a numit mestecatu a Belgradului și a Ardéului, și ieră-si deosebitu căndu a Belgradului căndu a Ardéului, bă unii metropoliti se titulau și : . . . , și alu partilor tierelor unguresci (metr. Varloamu și Teofilu). Si ea s'a numită asiă cu totu dreptulu; căci déca acea metropolia și este judecătua jurisdicțiunea asupra Ardéului intregu, apoi aci se coprindea totu-oata și Belgradul unde era scaonul ei. Bă mie mi se pare a fi numirea după tiere cu multă mai corespunzătoare, decătu cea după loculu resedintei; căci scaunele adese se mută după schimbarea cetătilor metropole, despre ce avem destule exemple in istoria, pre căndu tiere său tierile re-

mânu totu acele-si. Unu exemplu invederatu despre acăstă ni-lu da ieră-si Romani'a. Aici, fiindu ca Tergovistea ocnișoră eră metropoliu tierelor, și avea și metropoliu scaonul seu in acestu oras; mai tardiu inceputu mutându-se regimulu politicu la Bucuresci și devenindu metropoliu tierelor acestu oras, se mută totu-oata și metropoliu cu scaonul seu acolo, dără numirea i remase totu a „Ungro-Vlachiei“.

Se vede dără din cele dīse, ca v. metropolia româna numita: „a Ardéului“ și are bas'a istorică, și ca autorele „v. metropolii“, căndu o numi astfelui remasă credinciosu istoriei, nedeneagăndu, bă tocm'a reconoscendo și din parte-si, ca scaonul aceleia a fostu in Belgrádu său Alb'a-Iuli'a. Urmediu deoi și aceea invederatu, ca archiereulu bisericel gr. orientali din Transilvania a fostu in dreptulu seu nedisputavru, căndu „in 24 Maiu 1855 protestă la regimulu tierelor, că metropolitul unitu sa nu aibă titlulu de metropolit alu A. I. I. de ore ce titlulu acestă este ereditate a bisericel gr. orientali din Ardéul“; căci metropolitul unitu pretindea unu dreptu, ce nu-lu avuse nici odata mai nainte, unu dreptu străin carele eră alu bisericel gr. orientali, dără nu alu celei noile. Multe s'ară mai potă dice in privința acăstă, precum și in privința „sistemei ieșuistic-o-ultramontane-absolutistice“ amintita de d. M., că sa le cunoștemu deplinu, dără ne-aru trebui spatiu și tempu mai multă.

Astu-feliu stăndu lucrul, cred că me astă in dreptu cu cuvintele acestea: „Ce este alta faptă autorului (v. metropolii), decătu o resvretire tendențioasă, ce nu ajuta scopul întronemicu, ieră autorului forte multă i detrage?“ — că pre unele ce nu

FOLIÓRA.

Contr'a-critică.

la

Critic'a dlu i. M. Moldovanu.

(Vechi'a Metropolia de N. Pope'a)

(Urmare.)

Bă, chiaru și in documentulu celu nou, celu reproduce d. M. după d. Hajdeu, tiparit in Archiv'a româna tom. I. P. I. p. 93., in titlu stag ambe numirele a „Belgradului“ și a „Ardéului“, ceea ce dsea se vede ca n'a observat. Bă ce este inca și mai multă, chiaru și in contestula notei metropolitanului Dosoteiu, din acela-si documentu, se află aceste: „adeca eu vladic'a Dosoteiu ce amu fostu in Romanu și Husi, și mai mare prestă lăsate monastirile tieriei Moldovei, asisdere vladica in Ardealu etc.“ Asiă dără „in Ardealu“, și nu „in Belgradu“! ceea ce se vede, ca d. M. din prea marele seu zelu ieră-si a trecutu cu vederea.

Si d. M. totu-si afirma, ca acăstă numire adeca a „Ardéului“ nu aru și avendu basa istorică. Nu, ea nu are basa istorică pentru cei ce scriu istoria și critice cu tendință, pentru ca aceia lăsate le sucesc și le resucessu numai că sa le ișea loru la societă. Si tendința dlu i. M. cu critic'a sea acăstă se vede destul de apărată și astă: elu aru vrea adeca sa imbele lumea cu apa facendu-o sa crede, ca metropoliu unita de astădă, carea inca se numesce a Belgradului său Albei-Iulie in locu de o: Fagarasului său a Blasivului — aru și cea vechia restaurată. Dă, metropoliu unita inca vedea, ca per fas et nefas, se numesce a „Belgradului“, dără ea e „unită“, pre căndu cea vechia a fostu

orul Brasovului și în noutul său în commerciu; și să vedem pentru ce adi Brasovul și tinența sa inferioră Sabiu lui să progresat și progresată, — și pentru ce Sabiu și scaunele sale au regresat și regresată mereu, astăzi încă adi voiajorul astăzi în trenul liniscea unei monastirii.

Să fie oare cauza că sasii din Brasov au facut progres în industria — ferăscă Domnul și ei se astăzi că în evoluție mediu; — din contra în multe ramuri de industrie, sasii din Sabiu sunt pre unu nivel mai înalt că sasii din Brasov — care să fie dăra cauza, me va întrebă domn + Eata i responduș in data. Cările de comunicație acomodate după spiritul temporului — sunt de + suflotul comerțului, cine le posede progresată, cine nu le posede regresată, — și va regresată mereu până în vecii vecilor !!

Sabiu lui au regresat pentru ca au fost lipiti de o cale mai acomodată comerțului, și și face și actualmente că în tempii patriarcali totu comerțul său de export și importu pre cai străbatându cu mari anevoie și pericule vâile Carpaților, Brasovul care în acest modu să face și elu comerțul său, ne spune analalele comerciale ca totu transacțiunile comerciale de importu și exportu nu valoră atunci decâtă în sute de mii, astăzi acele transacțiuni se urcă la dieci de milioane, și acestu imensu progresu pre care-lu vedem cu ochii noștri datorăm decâtă căilor de comunicație ce ni s-au deschis acum 15 ani, Sighetu, Predelu, Valea Prăhovei. — Vedeti de +, o singură cale de comunicație au schimbatu situația sa și la noi și în România.

Orasul Ploiești din România libera care înaintea acestei căi de comunicație avea un aspect de oraș turcesc, astăzi, nu mai mult, că în 15 ani, are unu aspectu și o miscare comercială de orașul european i s-au insitit afacerile comerciale și lui și nouă.

In Brasovu s'au impărtit numerulu comerților români de cum era odinioara. Tote comunele române din districtu înaintează, locuitorii astorii comune facu astăzi indieciu comerțu de ce faceau mai înainte, și mergu din din în progresu. Ce-va mai multi satenii români din satul Ghimbavu etc. care mai înainte nu se pomenea sa faca comerțul astăzi, întrețineu comerțul micu cu diferite produse din România cu Brasovul și de progresul loru se bucura ori-ce român bine simtitoriu.

A combate și a fi în contră ori-cărei căi de

comunicație ce aru legă Transilvania cu România este absurditatea absurditătilor.

Acum însă spiritul temporului ne fluera la urechia și ne striga că acestu modu de căi cum le-am avut pâna acum, nu mai corespunde comerțului. — Astăzi locomotivă străbate orientul și occidentul, și noi umblându și facendu comerțul preosie și cai vomu ajunge la unu rezultat funestu.

Astăzi cându România libera este în ajunul săi legă căile sele ferate cu orientul și occidentul, nu trebuie să uităm că dela aceasta scumpă și frumoasa România depinde existenția de viață a tuturor locuitorilor Transilvaniei, și în momentul ce industriei și comerțului transilvanu nu i se va deschide junctioni de căi ferate corespondentore intereselor sele comerciale cu România și prin România cu Turcia europeană — și în momentul ce vomu remanea paralizati de aceste căi de comunicație, și vomu perde și unicul teren remasu comerțului și industriei transilvane, în momentul acelui, dicu, amu perdutu radimul existenței noastre, acelu momentu va și sentința de moarte a Transilvaniei atunci nu sciu ce voru deveni sasii de care se preocupă astăzi multu domn +, dăru sciu de sigură ce voru deveni români care constituie majoritatea acestei frumosierii, me ingrodescă sa o spunu, lasu sa o cugete eu mai multa seriositate domn +.

(Va urmă.)

Cohalmu, 2 Februarie 1873.

(Urmare și fine.)

Serbatorea acăstă a decursu în următoriul chipu:

Biserica săi sănătu cu observarea tipicului bisericei noastre, asistând la serviciul domnedieescu 12 preoți din protopopiatul Cohalmului. — Apoi, la actul sănătirei a fost invitată totă intelectualitatea din opidul Cohalmu: fruntașii clericali din partea bisericei evang. luterana, din partea bisericei rom. cat. și gr. cat. precum și din partea oficiolatului, și judecătoriei singulare preste totu și din partea comitetului opidanu. Din tote cercurile acestea, au participat individi la actul sănătirei bisericei, carele după seversirea a. liturghii să termină cu o cuventare, rostită de parintele adm. prot. Nicolae D. Mircea, carele luându-si de tema cuvintele: „Mare este Domne! și misunate suntu lucrurile Tale! Si nici unu cuventu nu este destul spre laudă minunilor Tale!“ — a vorbitu preste totu, despre poterea cea mare dumnedieesca, ce au lăcrat inea dela începându-oaspră omenime intregi, se provoca la is-

tori, lumei face apoi o asemnare între testamentul vechiu și nou, și aretându starea în carea se află poporele lumei vechi, arata că au fostu de lipsă a venit Mesia celu făgăduit de Domnul și prorocita cu sute și mii de ani mai înainte prin proroci, a respins velulu intunericului în care orbecau acele popore, prin propoveduirea evangheliei, prin intemeierea bisericiei, fiindu insusi capulu bisericei; de aici apoi și însemnatatea serbatorei, pentru care ne-amu adunat astăzi, — ce e biserică, și că ce însemnatatea au avutu și are biserică în viață a fiescăcăru poșorū; persecuțiunile asupră bisericei lui Christosu, pâna la începutul vîcălui alu 4-lea, cându apoi prin Imperiul Romaniei și al Apusului cari s'au crescut, — prin celu dintâi Imperiul român Mihailul Constantiniu, biserică lui Chr. dimpreuna cu creștinii și au aflatu scutul și adăpostirea, ridicându-se biserici în onorele creștinilor, tineră sinodelor ecumenice etc. etc. etc. care astăzi sunt fundamentul sinodelor și alu congreselor noastre bisericesci-nationali, și între altele trece cuventatorul la anul 1700, cându o parte din români s'au unitu cu biserica papasăescă seu rom. cat., arata pre largu retelele urmări provenite românilor din nație; — perderea Metropolei la anul 1713, pâna cându provedintia cea dumnedieesca precum poporului israelitescu spre alu eliberă, i-a trămisu unu povetuiitoru, asemenea bisericei gr. res. în tempul soferintelor celor grele i-a trămisu unu povetuiitoru, i-a trămisu unu parinte, carele a fostu în stare a desgrăci și reinvia vechia noastră metropola, celu mai scumpă dreptă, pre carele l'amu fostu perdatu cu totul.

In sfersitu arata tristă sorte de cinci-dieci de ani începând de cându o parte din creștinii gr. resarit din Cohalmu prin violențe uneltiri s'au fostu unitu cu biserica papista, — ieră unii remanendu credinciosi străbunii religioni, cari intr-un decursu de cinci-dieci de ani au deplănsu tristă loru stare neavendu feliu de biserica, o jumetate de secolu, precum oare și cându Ieremi'a prorocul, a deplănsu caderea și resipirea Ierusalimului, aducendu vorbitoriul unele citate din plângerea Ieremiei, în asemenea cu tristă sorte a creștinilor gr. res. din Cohalmu suportata pâna aci, și apoi multimesc lui Domnul ca totu și astăzi și-a adusu aminte de poporul său celu rasipit de 50 de ani — și astăzi și încheia cuventarea cu: „Binecuvintea suflete alu meu pre Domnului și tote cele din launtru alu meu numele celu sănătă alu lui! Binecuvintea suflete alu meu pre Domnului, și nu uită tote resplătitile lui; Elu au omplutu de bunătăți postătea și cu-

si astăzi locul la mine, ale retramite domnului I. Moldovanu acasă spre pastrare propria.

Totu astăzi de necorrectu procede d. M. și în privința celor următori; căci vorbindu la p. 33 din v. metr. dice: „Aci se espune că demonstru, — prin decretul regelui Mathia dela 1479 — prin alu lui Vladislavu dela 1494 — și prin dalteria data lui P. Parteniu, cumca episcopia Muncaciului a fostu supusa metropolitului român din Albă-Iulia.“

Locul sta altmintrea, și nu cum lu spune d. M., provocarea ce o facu eu la locul amintit în v. metropolia la mai multe documente, ce se vedu acolo — între cari și cele acum mentionate de d. M. — nu o facu pentru că sa demuștră eschisivu numai subordinatiunea episcopiei Muncaciului metropolitului din Ardealu, ci pentru că sa demuștre aceea, că v. metropolia se estindea și asupră episcopiei lor de religiunea ortodoxă din Ungaria, preste totu, între cari firesc și a Muncaciului. Astăzi sta în „v. metropolia“ negru pre albu, și d. M. — de către aru și scrisu cu cugetu curat și nu tendentious — aru și trebuitu sa scrie cum este acolo pus negru pre hărția, dăru nu sa rezvertește a sensul cuvintelor mele.

Dăru domnul i placă mai bine a se acătă în specialu numai de dependentia episcopiei Muncaciului de metropolitului român din Ardealu, lasându la o parte scopul principale: estinderea v. metropoliei și asupră Ungariei, din cauza, cum se vede, că nu-i veni la socotela a impună astăzi adeveru nedisputaveru. Ei bine, sa-i facu pre voia și să urmăru și pre acestu teren.

Astăzi dăru d. M. dice, că prin acele trei documente nu e probata de locu subordinatiunea episcopiei Muncaciului P. Parteniu metropolitului român din Ardealu; „pentru ca în decretul lui Ma-

hiu (după editiunea lui P. Maior) nu ocure amintire de metropolitul Belgradului din Transilvania, ci de acelui din Serbia.“

Ei demonstrează mai susu, și inca prin expunerea cuvintelor chiar ale lui P. Maior: ca metropolitul Belgradului din Serbia nu s'a potutu intielege, ci celu din Belgradul Transilvaniei; căci în acel decretu e vorba despre români din Maramureș, cari nu ni se arata nicăi că s'ară fi lăuntru căndu-va de Belgradul serbescu. Documentedie d. M. mai întâi acăstă impregiurare din urma, și atunci i vomu crede, ieră pâna atunci, nu, căci nu e ratiune.

Prin decretul lui Vladislavu inca nu se poate probă, dice d. M. mai departe, „pentru lectiunea Transilvanie este dubia, cum amintirău mai susu.“ Apoi adaugă în nota, că Basilei, brevis notitia etc. e pentru dependența acelui episcopu dela metropolitului din România.

Despre acăstă asertiune din urma vorbi ceva mai la vale; ieră înălțu pentru cea dintâi nu amă decâtă a me provocă la cele déjà disă din partea mi mai susu, unde sună vorba despre acestu decretu alu lui Vladislavu regelui, repetiendu și aici, că eu mai mare credință dan documentelor celor patru reproduce de d. P. Maior, că unoră ce suntu date și autenticale de capitulul din Belgradu, locu publicu pentru documente, decâtă lui de Batthyán, că unei persoane private, carele aru și scriindu „Transilvanie“ în locu de „Transilvania“.

„Si cu atâtă mai puină probă ceva subordinatiunea dalteria lui P. Parteniu“, continuă d. M. mai incolu; „pentru ca eppulu P. Parteniu a venit la Albă-Iulia nu pentru oare ce subordinatiune canonica, că numai din necesitate: nu avea în apropiere altu episcopu de ritulu grecescu. Subordinatul lui S. Stefanu nu poate fi, că S. Stefanu eră neunitu ieră P. Parteniu se unise cu biserica României“.

Asă subordinat nu-i poate fi, căci elu, Parteniu, eră unitu; dăru la sănătire potu și venit acăstă și unitu, la S. Stefanu celu ortodox? Curișă argumentare! Cine a mai vediutu său auditu, că unu episcopu sa se hirotonescă prin altu archereu de confesiune străină? Aiba bunătate d. M. a ne mai aretă inca vre-unu casu analogu în întrăga viață a bisericei creștine, et erit mihi Magnus Apollo!

Dăru apoi se scie, că unu episcopu la hirotonirea sea, are să facă marturisirea credinței, și sa dea promisiunea pentru pădurea ei, și înse cu juramentu, publicu în biserica, în diu'a hirotonirei sele. E bine, că credința va fi marturisită oare unu Parteniu unu în unitate, înaintea unui S. Stefanu și a clerului și poporului ortodox? Marturisită va fi elu oare că crede în popă că locutienatorul alu lui Christosu și infalibilu, — în purgatoriu și în cele-lalte puncte dogmatice ale bisericei papiste? Ei, ei, dle, Moldovanu! căto de cumplită ai ratăta. Oare acesti geni de argumentație cum i vorbi fi dicendu latinii? Nu ne-ai spus. Oare nu-i vorbi fi dicendu ei: Absurditas? Dăru cum de nu se duse Parteniu spre hirotonire, de către elu a fostu unitu, la metropolitul său la vre-unu altu archiereu papistu din vecinătate, cum facura și alti episcopi uniti în diile noastre chiar, că tocm'a la unu archiereu ortodoxu său se schimbe, căcum i numescu papistii pre ai nostri? Ritul? Această mai păcălită se ia în considerație. Dogmele, dogmele și mai pre susu decâtă acestea primatulu și infalibilitatea papei, acestea suntu deci deci la papisti, ai căroră coda suntu uniti.

(Va urmă.)

noscute au facut tie și filoru lui Israile voile sele!“

„Amu cautat pre Domnul și m'au audita, și din tôte necasurile mele m'au măntuitu, apropiat-va către densulu și ve luminati.“

„Cătu'-su de iubite lacasuriile tale, Dómne alu poterilor; doresc și se severiscese susținutu meu spre curtile Domnului, anim'a mea și trupul meu să bucuratu de Domnedieul celu viu; ca pasarea si-au astău sie-si casa și turturea cuibu eisi, unde 'si va pune puii sei, Altarele tale Dómne alu poterilor, Imperatul men și Domnedieul men; fericiti cari locuiescu in cas'a Tea, in vecii vecilor Te voru leudă.“ Aminu. —

In urm'a acésta incungurându-se biseric'a cu stropirea apei săntite, și apoi in biseric'a botediându-se lóta multimea poporului adunat din lóte părțile din giurul Cohalmului, și asiá dându-se binecuvantare poporului, și finindu-se actulu săntrei, — la 1½ óra dupa prândiu, la cuartirul domnului adm. ppescu s'a datu din partea comitetului parochialu un prândiu destoli de stralucito, la care au participat preste 40 de persoane. Oficiulatul a fostu reprezentat prin domnulu maiestru cetăienescu (Bürgermeister) și inspectore Mauricio de Steinburg, cea-lalta parte a judecatoriei prin domnulu subjude Paulu Banutiu; din partea clerului: parochulu evangelic din caus'a morbului nepotendu-se infacisia, prin tramisulu seu a daruitu biseric'a cu 5 fl. v. a. apoi parochulu rom. cat. și gr. cat.; in fine, mai multi reprezentanti din partea comitetului opidanu etc. —

Aci s'a tenu toate pentru Majestatea Sea Imperatulu și Regele, pentru ingrijirea acestui' satia cu biseric'a gr. res. pentru Escolent'a Sea Parint. Archiepiscopu și Metropolitul S i a g u n 'a, cu referinta la meritele cele mari a acestui barbatu; pentru Escolent'a Sea Par. Archiepiscopu și Metropolit Dr. Vancea; pentru Ilustritatea Sea Domnulu comite alu națiunei sasesci; apoi pentru dnii acei' cari la acésta festivitate au reprezentat toate clasele de ómeni din Cohalmu; pentru concordia' și bun'a intelegera a națiunilor conlocuitóre in Cohalmu și in Ardélu; in fine s'a urmatu mai multe toate din partea feluritilor individi, și en privintia la feluritele impregurări, — care tôte s'a urmatu in celu mai corectu și mai frumosu rendu din partea óspetilor, și asiá pre la 5 óre dupa prândiu seversindu-se și acesta ospatiu, s'a dusu fiescare pre la ale sele, mängaiati toti ca creștinii gr. res. astadi au inceputu cu ajutoriul lui Domnedieua aodă in biseric'a loru s. liturgia și latirea cuvintului lui Ddieu prin propoveduire, de care au fostu lipsiti intr'unu decursu de 50 ani, vrea sa dica o jumetate de vécu. —

Iéra ca creștinii acesti' rataciti de o jumetate de vécu au avutu și au zelu către biseric'a strabuna, acésta se pote vedea și dintr'o colecta facuta cu ocazia tienerei sinodului parochialu de acum, — unde singuri creștinii gr. res. din Cohalmu, au colectatul de bona voia pentru zidind'a biserică preste 1500 fl. v. a. — vrea sa dica, tôte suferintele cele grele ale creștinilor gr. resariteni din Cohalmu, astadi se potu privi cu adeverat că totu atâtea virtuti ale lor. — I. B.

Varietăți.

** Ból'a politica a domnului de Bismark. Estragemu ormatórele linii dupa o corespondintia din imperiul germanu, publicata de „Dagblad“ din Copenhang'a, cu datulu de 18:

„Ból'a politica s'a ivit de cătu-va tampu intr'unu modu fórt crudu, și medicii nu cunoseu nici unu remediu pentru a o tamadui.

„Greeley a murit de o ambitiune iritanta, și Bismark este ruinat de luptele sustinute continuu intre puternicii sei muschi și nerveli sole iritante. Corpulu se simte bine, merge la venatore, fomédia pip'a liniscitu, se adapta bine de bere și gusta cu placere totu ce i-ar putea procură cine-va mai bunu la bucătaria; spinoul dorsal se simte inca bine spre a conduce o lume cicatiróre; pieptulu, cu deseverisire bombat, se intórcă cu mandria spre inimicu; bratiulu aru putea intinde arcul lui Ulysses și aru face sa petrunda sagetă pâna in urechile acului; cu tôte acestea, se petrece ce-va in interiorul seu, și de aci incepe reul. Nervele delicate ale cervantului, care este, dupa cum se scia,

situat pre occiputu și cuprinde vointia, nu mai suntu in comunicatiune cu spinulu dorsal. S'a produs o schisma intre occiputu și nogue; subiectul este, că sa dieu astfelu, decapitatu, de unu felu de guilotina morală. Aru putea duce capulu seu pre brat, fără că starea sea sa sufere óresi-cum vre-o schimbare din caus'a acésta; căci, ceea ce este de particularu in ból'a politicei, este ca capulu și corpulu nu mai suntu in armonia. Ceea ce este și mai multo, e că capulu este tăiatu in dône. Mintea și creerii suntu in resbelu una in contra celorlalți, materi'a cerebrală fierbe in minte, și marile idei că și marile proiecte turbura somnulu, pre cându artelierulu vointiei, care este situat in mic'a camera a occipitolui, refusa servitul. Voint'a a devenit vacilanta și nesigura, și capulu este obosit de acésta lupta intre inteligintia și vointia. Cugetările aru voi sa iesa, dara ele se oprescu mai inainte de a trece pragulu usiei, capulu se ingreiedia și mintea se paralizédia.

Astfelu este ból'a politica care se manifesta la state că și la ómeni. Acésta ból'a a cuprinsu cu deseverisire imperiul germanu, și mai eu osebire pre Prussi'a.

„Telegrafulu“ de Buc.

Nr. 26/1873.

Escrerie de concursu.

La ordinulu maritului Consistoriu archidiecesanu nr. 859. a. tr. pentru veduvit'a parochia Gridu, in districtulu Fagarasiului, se scrie concursu cu termino pâna la 8 Martiu 1873.

Nomita parochia consta din 226 familii, cu 849 suflete; cu acésta parochia suntu impreunate urmatórele emolumente:

- a) cát 8 cupe bucate de familia;
- b) trei pamenturi de aratura a cát de o galéta;
- c) o senatia de 4 cara, folosita in totu anulu de parochu;
- d) și usitatele venite stolare dela poporu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au sa-si inainteze cererile loru, instruite conformu Statutului organicu, subsrisului scaunu protopopescu, pâna la terminul susu aretat.

Fagarasiu, 8 Februariu 1873.

Cu intelegera comitetului parochialu.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu tractului.

Petru Popescu, protopopu.
(2-3)

Concursu.

Devenindu de curendu in vacantiu stationea invietorésca din comun'a Glodu-Gilesci protopopiatulu Iliei — pentru ocuparea postului de invietoriu intru acésta statiune se scrie concursu pâna in 1-a Martie 1873.

Emolumentele suntu:

140 fl. v. a. Casa cu gradina de legumi — lemne pentru încălditul cărelor fi de lipsa. —

Doritorii de a acupá acésta statiune suntu avisi a-si tramite documentele si atestatele sele la subsrisul pâna la terminul presiptu.

Ili'a 5 Februariu 1873.

Ioanu Orbonasius
Tract. protop. si insp. scol.
(2-3) district.

Nr. 16—1873.

Edictu.

Prin care Dumitru Petru Georgio, carole de noué ani au paresit pre soci'a sea Mari'a Bucuru Bischinu ambi din Gorariului scaunulu Sabiuului, fără a se sci loculu astărei lui, se provoca, că in terminu de siése luni, și anumitul pâna in 15 Augustu a. c. cu atât'a mai multu sa se infatisizeze inaintea subsrisului scaunu protopopescu, cu cătu la din contra procesulu divertiale intentat ușur'a lui, se va decide si in absența lui, conformu prescrierii canonice a bisericiei ortodoxe resaritene.

Sabiul, 1 Februaru 1873.

Forul matrim. gr. res. alu tractului protopisbiteralu alu Sabiuului I.
(2-3)

Edictu.

Fir'a Albu din Seleudu, soci'a legitima a lui Constantino Cândeală totu din Seleudu, de relegea gr. or. carea de uno anu au parasit pre sociulu seu, fără a se sci loculu astărei sele, se provoca prin acésta, că in terminu de uno anu dela datulu de mai josu sa se presentedie inaintea forului matrimoniale subserisul, pentru ca la din contra, procesulu matrimoniale intentat de susu numitulu seu barbatu, se va otari și in absența sea.

Deagu, 2 Febr. 1873.

Forul matrimoniale gr. or. alu tract.
Ternavei de josu.
Danilu de Tamasiu,
(2-3) adm. prot.

Anunciu.

Subsrisul me onorezu a face cunoscutu on publicu ca astazi mi-amu deschis.

Cancelari'a adovocatiale
in Brasiovu, tergolu pescelui nr. 100.

Cunoscintiele teoretice precum si pras'a facuta pâna acum'a me indreplatieseu a promite clientilor mei aperarea cea mai promptă si energa a intereselor sele la lóta tribunalele si judecatoriele, in ori-ce felu de procese civili, cambiali, urbariali si criminali precum si in lóta afacerile politice, concursuale si funduarie.

Totu-odata voiu ingrige că causele mie incre-dintate sa se resolve si decida cătu mai curendu.

Brasiovu in 6 Februaru 1873.

Nicolau Dennisianu
(3-3) advokatu.

Concredeți-ve celoru adevere de bune!

Medicamente esaminate chemice prin judecatoria, in anulu 1868 in Viena si recunoscute de escelinte prin martorii si atestate numerose.

Balsamu-preservativu contr'a cárceilor, midiolcul celu mai cu efectu contr'a nemistuirei, slabiciunei de stomachu, cárceilor in stomachu, epilepsiei, durerilor de colica si frigurilor gastrige (periodice).

Pretiul unei butele intregi dimpreuna cu povatiuirea de intrebuintare 1 fl. 50 cr., unei butele de jumetate 80 cr.

Siropu de plante de muschiu preparat de Dr. Miller.

Suprindietoriu in efectula seu contr'a catarului de peptu, tussei, regusierei, mucosirei (flegma), cataruloi de călegiu si nodu, scupirei de sânge si contr'a tuberculósei incepătoare de plomâni.

Afara de acestea siropul acesta s'a intrebuintat cu succesu bunu contr'a tussei cu găsăire si tussei inadusitóre a copiilor, sioparlaitiei de pele, din care causa acestu siropu lu tenu multe familie totu-déun'a in rezerva. — In tigalit originale pentru adulti si copii dela 4—5 ani.

Pretiul unei tigalit dimpreuna cu povatiuirea de intrebuintare 50 cr.

In Sabiu se poate capeta adeverat numai la Michael Sill, comerciant de specerie, de asemenea in Barotu la M. Lebitzky, farmacist; Bistritia la F. Kelp; in Blasius la C. Schiessl, farmacist; in Orastia la C. Reckerd, farmacist; in Miercurea la F. Leicht; in Deesiu la I. Kremer; in Fagarasiu la I. v. Steinburg, farmacist; in Georgiu Ditrui la I. Szathmari, farmacist; in G.-Szt-Nicolae la F. Fröhlich, farmacist; in Hossu-faleu la F. Jekelius, farmacist; in Alb'a-Iuli'a la C. Boos; in Kezdi-Osiorhei la F. Lukats; in Clusiu la C. H. Binder, farmacist; in Kovasna (Alovatu) la Mehlich et Iiore; in Brasiovu la F. Iekelius, Ed. Kugler si Gr. Sav'a, toti farmaciști; I. Dusioiu, I. G. Galz, comersanti de specerie; in Muresiu Osiorhei la M. Bucher; in Mediasiu la A. Hienz, farmacist; in Aiuda-Mare la F. Horvath; in Seghisiór'a la I. B. Teutsch, comersante; in S.-St.-Georgiu la Schutag et Comp. in Reginulu sassescu la S. Dietrich; in Temisiór'a la C. Kessely. (2-3)